

Hämeenlinnan kaupungin vanhusneuvoston toimintakertomus toimikaudelta 1.6.2023 -31.5.2024

Kokouksia pidettiin yhteensä 7 ja muita tilaisuuksia 2

30.8.2023 kokous

27.9.2023 kokous

4.10.2023 vuoden vanhusteko palkitsemistilaisuus, Raatihuoneen juhlasali

25.10.2023 kokous

22.11.2023 kokous

24.1.2024 kokous

28.2.2023 kokous

21.3.2024 kokous

17.4.2024 taustajärjestötapaaminen, kaupungintalo Wetteri

Jäsenet

Puheenjohtajisto (työjaosto)

Veijo Virtanen, pj. (varajäsen Hannu Hakala)

Heikki Koskela, I vpj. (varajäsen Timo Kuosmanen)

Riitta Hakamäki, II vpj. (varajäsen Seppo Somerkallio)

Heli Pirkkalainen, sihteeri

Jäsenet ja varajäsenet

Risto Autio (jäsen 25.10.2023 saakka, varajäsen Leena Pietilä)

Antti Leinikka (varajäsen Salme Heijari)

Leena Pietilä, varsinaiseksi jäseneksi 25.10.2023 (uudeksi varajäseneksi Oiva Salonen)

Pekka Sillanpää (varajäsen Liisa Vuorela)

Marjatta Toivonen (varajäsen Sirkka-Liisa Puhakka)

Sirkku Vesanen (varajäsen Tapani Antikainen)

Sirkka-Liisa Virtanen (varajäsen Aili Virkki 17.6.2024 saakka, uusi varajäsen Juha Tuomi)

Lautakuntien edustajat

Kalle Virtanen edusti kokouksissa sivistys- ja hyvinvointilautakuntaa

Leena Suojala edusti kokouksissa kaupunkirakennelautakuntaa

Ikäraadin edustaja

Ikäraadin puheenjohtaja Pentti Repo

Käytännöt

Kaikilla varajäsenillä on osallistumisoikeus vanhusneuvoston kokouksiin, mutta vain varsinaisen jäsenen ollessa estynyt varajäsen on oikeutettu kokouspalkkioon.

Puheenjohtajisto sihteeri ja ikäraadin puheenjohtaja muodostivat vanhusneuvoston työjaoston, joka kokoontui ennen jokaista kokousta ja tapahtumaa valmistelemaan kokouksen tai tapahtuman sisältöä.

Vammaisneuvoston kanssa pidettiin yhteisiä kokouksia, joissa vammaisneuvosto osallistui kokousten infotilaisuuksiin. Myös lausuntoja kaavasunnitelmiin ja palveluverkkouudistukseen laadittiin yhteistyössä.

Kokouksissa käsiteltiin ajankohtaiset kuulumiset kaikista ryhmistä, joissa oli vanhusneuvoston edustus

Hyvinvointialueen valtuusto, ajankohtaiset, Antti Leinikka /Kalle Virtanen

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston asiat, Veijo Virtanen

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, Kalle Virtanen

Kaupunkirakennelautakunta, Leena Suojala

Ikäihmisten vaikuttajajärjestö, vaikuttajajärjestön puheenjohtaja Pentti Repo

Hyte-ryhmä, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä, Sirkka-Liisa Virtanen

Esteettömyystyöryhmä, Veijo Virtanen / Salme Heijari

Yhta-ryhmä (yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisen ryhmä), Veijo Virtanen / Heli Pirkkalainen

Pysäkin ajankohtaiset, sihteeri Heli Pirkkalainen

Vanhusverkoston kuulumiset, Pentti Repo tai sihteeri Heli Pirkkalainen

Silta-verkoston kuulumiset, Sirkka-Liisa Virtanen tai Riitta Hakamäki

Järjestöjen sote-ryhmä, Sirkka-Liisa Virtanen

Liikenneturvallisuustyöryhmä (kokoontuu 2 kertaa vuodessa), Veijo Virtanen

Järjestöneuvottelukunta (kokoontuu muutaman kerran vuodessa), Heli Pirkkalainen

Muut kuulumiset esim. ajankohtaisista järjestöasioista ja kehittämistyöpajoista

Vanhusneuvoston vuosibudjetti

Vanhusneuvostolle on vuosittain varattu 10.000 euron budjetti, koko vuonna 2023 kustannukset olivat 11.022 euroa (palkkiot 9.184 e ja muut kustannukset 1.838 e).

Toimintakauden 1.6.2023-31.5.2024 kustannukset olivat 9.070 euroa (palkkiot 7.920 e ja muut kulut 1.150 e)

Aloitteet ja lausunnot

- **Aloitteet**
 - Aloite avantouinnin kustannusten tukemisesta iäkkäiden uimareiden osallistumismahdollisuuksien parantamiseksi
 - Aloite pankkipalvelujen saavutettavuudesta ikäihmisille
 - Aloite kokoontumistilasta eläkeläisjärjestöille
 - Aloite 80-vuotta täyttäneille ilmaiset bussikyydit seutuliikenteeseen
- **Lausunnot**
 - Lausunto kaupungin palveluverkkoselvitykseen
 - Lausunto Hämeensaaren hankesuunnitelmaan
 - Lausunto Hämeenlinnan Vanhusten Asuntosäätiön Keinusaari II suunnitelmaan
 - Lausunto kaupungin palveluverkkoselvitykseen
 - Lausunto muutossuunnitelmia Kaurialan urheilukentän alueella
 - Lausunto Linnanpuiston ja Karnaalinpuiston suunnitelmiin

Kokousten aiheet

30.8.2023 (1) Vanhusneuvoston yhteiskokous vammaisneuvoston kanssa Wetterillä vieraana kaupunkirakennejohtaja Tarja Majuri

Kaupunkirakennejohtaja **Tarja Majuri** kertoi toimialan tehtävästä ja roolista. Hän esitteli neljä tulosaluetta; maankäytön suunnittelu, infra, tilapalvelut ja viranomaispalvelut.

Vanhusneuvostoa kiinnosti millä tavalla kaupunki edistää asuntojen korjausrakentamista ja asuntotuotantoa. Vammaisneuvosto halusi tietää esteettömyyden edistämisestä rakennuslupia myönnettäessä sekä liikuntarajoitteisten huomioon ottamisessa väylien ja reittien suunnittelussa.

Molemmilta neuvostoilta oli pyydetty lausunto kaupungin palveluverkkoselvitykseen. Yhteisiä asioita ovat myös hyvinvoinnin edistäminen ja esteettömyys. Kokouksessa ehdotettiin yhteisen seminaarin järjestämistä korjausrakentamisesta. Tämä seminaari korvattiin kuitenkin kokouksen 21.3.2024 info-osuudella, missä rakennusvalvontapäällikkö Timo Lahti ja ikäihmisten asumisneuvoja Katja Kopra kertoivat mitä apua kunta voi korjausrakentamiseen tarjota.

Todettiin neuvostojen edustajien päässeen mukaan lukuisiin kaupungin valmistelutyöryhmiin esimerkiksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä (hyte-ryhmä) ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoryhmä (yhta-ryhmä) ja liikenneturvallisuuden edistämisen ryhmä.

Kokouksessa valittiin I varapuheenjohtajaksi Heikki Koskela. Kaupungin oma vanhusneuvosto tuki hyvinvointialueen (OmaHäme) vanhusneuvoston esitystä ”Palveluseteli käyttöön HVA alueella” ja ehdotusta hyvinvointialueen Pati-keskusten sijoittamiseksi Kanta-Hämeen kuntiin ja kuntien isoimpiin kaupunginosiin. Pati eli palvelu- ja tietokeskus toimisi kunnan ja hyvinvointialueen yhteisenä palvelupisteenä.

Palveluverkkoselvitykseen tehtiin kannanotto koulutilojen tarpeellisuudesta ikäihmisten hyvinvoinnin kannalta. Koulujen tiloissa on vapaa-aikaan liittyviä palveluita kuten työväenopiston kursseja ja liikuntaryhmiä, jotka edistävät hyvinvointia.

Kokouksessa hyväksyttiin vanhusneuvoston toimintakertomus 1.6.2022 – 31.5.2023

27.9.2023 (2) Vanhusneuvoston kokous Wetterillä vieraana strategijahtaja Markku Rimpelä

Vieraana Hämeenlinnan kaupungin strategijahtaja **Markku Rimpelä** teemalla ”Houkutteleva Hämeenlinna – miten sen teemme yhdessä”. Rimpelä esitteli parhaillaan käynnissä olevan valtuustokauden tavoitteita ja päämääriä. Valtuustokauden puolessavälissä oli seurattu tavoitteiden etenemistä sovittujen mittareiden avulla.

Lisäksi tuotiin tiedoksi hyvinvointialueen vanhusneuvostossa käsitelty PATI aloite (palvelu- ja tietokeskus).

4.10.2023 Vuoden vanhusteko juhlistus, Raatihuoneen juhlasali

Tilaisuudessa palkittiin ikäihmisten vaikuttajaraadin pitkäaikainen puheenjohtaja **Pentti Repo** ja esiintymään kutsuttiin Sibelius-opiston vauvamuskarilaiset huoltajineen.

Pentti Repo on ansiokkaasti pitänyt ikäihmisten puolia kaupungissa. Hän on huolehtinut ikäihmisten tarpeiden ja näkemysten kuulemisesta ja kirjaamisesta sote-uudistuksen aikana ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueen (OmaHäme) aloittaessa.

25.10.2023 (3) Vanhusneuvoston kokous Wetterillä vieraana maankäytön suunnittelujohtaja Jari Mettälä

Maankäytön suunnittelujohtaja **Jari Mettälä** kertoi ajankohtaisista asioita kuten Hämeensaaren hankesuunnitelmasta sekä Linnanpuiston ja Karnaalinpuiston uudistamissuunnitelmasta. Vammaisneuvoston pj. **Pia-Nina Mohr** oli mukana kuulemassa info-osan.

Keskustelun jälkeen valmisteltiin vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston lausuntoa Hämeensaaren hankesuunnitelmaan. Lausunto Linnanpuiston ja Karnaalinpuiston suunnitelmaan laadittiin työjaoston kokouksessa 8.11.

Kokouksessa hyväksyttiin muutos neuvoston kokoonpanossa vanhusneuvoston osalta. Varsinainen jäsen **Risto Autio** luopui jäsenyydestä, ja tilalle siirtyi varajäsen Leena Pietilä. Pietilän tilalle varajäseneksi nimettiin **Oiva Salonen**.

Valmistella oli Toimintasuunnitelma 2024 ja käsittelyssä aloite kokoontumistilasta eläkeläisjärjestöille, minkä vanhusneuvostolle oli toimittanut paikallinen eläkeläisjärjestö.

22.11.2023 (4) Vanhusneuvoston kokous Wetterillä vieraana elinvoimajohtaja Niklas Lähteenmäki

Tutustuimme elinvoimajohtaja **Niklas Lähteenmäen** johdolla siihen, mistä on kysymys, kun puhutaan elinvoiman edistämisestä kaupungissa.

Ajankohtaisissa kuulumisissa Antti Leinikka kertoi eronneensa HVA valtuuston jäsenyydestä eikä hän enää tuo kokouksiin valtuuston kuulumisia. Sovittiin, että jatkossa kuulemme kokouksissa myös järjestöjen sote-ryhmän kuulumisia kokouksissa ja päätettiin alkuvuoden 2024 kokouspäivät.

24.1.2024 (5) Vanhusneuvoston kokous Raatihuoneen Bankettisalissa alustajana Hämeenlinnan kaupungin rakennusvalvontapäällikkö Timo Lahti

Asumisteemaisessa kokouksessa rakennusvalvontapäällikkö **Timo Lahti** kertoi, miten kerrostalon esteettömyyttä voidaan edistää muutostöillä esimerkiksi hankkimalla kiinteistöön hissi. Jos taloyhtiöön halutaan esimerkiksi hissi, etenemisjärjestys riippuu siitä, onko kyseessä hissien uusinta vai kokonaan uusi ratkaisu. Uusi hissi voidaan rakentaa joko tekemällä uusi hissikuilu porrashuoneeseen tai porrashuoneen ulkopuolelle. Lisärakentamiseen talon seinien ulkopuolelle tarvitaan, kaupungilta myös rakennuslupa.

Rakennusvaiheet kulkevat seuraavasti: taloyhtiön yhtiökokouspäätös, rakennesuunnittelu, reunaehdot, projektipäällikön nimeäminen, tekninen suunnitelma, hissikuilu, luvat, urakoitsija, hissiyhtiö. Koko prosessin kesto 6 kk – 24 kk.

Kokouksessa suunniteltiin vanhusneuvoston toimintaa vuodelle 2024 ja jaettiin ajankohtaiset kuulumiset ryhmistä. Kokouksen yhteydessä katsottiin myös hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimintakertomus vuodelta 2023.

Sovittiin, että aloite ikäihmisten pankkipalveluista siirretään seuraavaan kokoukseen ja ohjataan hyvinvointialueen vanhusneuvostolle. Seuraavaan kokoukseen päätettiin pyytää Tapani Hellsténin alustus hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelmasta.

28.2.2024 (6) Vanhusneuvoston kokous Wetterillä. Vieraana OmaHämeen hallituksen jäsen Tapani Hellstén

Tapani Hellstén kertoi ajankohtaisista HVA asioista ja OmaHämeen palveluverkkosuunnitelmista.

Muina aiheina kokouksessa oli yhteistyö kaupungin ja hyvinvointialueen välillä, vuoden 2024 vanhusteon julkaiseminen, lausunto Keinusaari II suunnitelmaan ja aloite paikan päällä konttorissa saavutettavista pankkipalveluista digitaidottomille ikäihmisille. Aloitteen oikeaa osoitetta pohdittiin ja päätettiin ohjata aloite kulkemaan hyvinvointialueen vanhusneuvoston kautta.

21.3.2024 (7) Vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston yhteiskokous asumisen teemalla ja vanhusneuvoston oma kokous yhteisen osuuden jälkeen

Asumisteemaisessa yhteisessä info-osassa Hämeenlinnan kaupungin rakennusvalvontapäällikkö **Timo Lahti** esitteli sekä vanhusneuvostolle että vammaisneuvostolle, miten toimia kun, taloon halutaan hissi. Ikääntyvien asumisneuvonnasta **Katja Kopra**, kertoi asumisneuvonnasta. Liikunta- ja hyvinvointipäällikkö **Jari Pekuri** esitteli hyte-raportin ja tilannekatsauksena kuntalaisten hyvinvoinnista 2023.

Vanhusneuvoston omassa kokouksessa käsiteltiin aloite-ehdotusta, jossa toivottiin +80-vuotiaille ilmaisia bussikyytejä seutuliikenteeseen. Aloite päätettiin toimittaa kaupunkirakennelautakunnalle, josta se ohjattiin joukkoliikennejaostolle.

Kokouksessa päätettiin myös taustajärjestötapaamisen 17.4. teemat. Teemoiksi sovittiin vanhusneuvoston toiminnan esittely, hyvinvointikyselyn tulokset ja ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen.

17.4.2024 Vanhusneuvoston taustajärjestötapaaminen Wetterillä aiheena kaupungin Hyvinvointikyselyn tulokset

Taustajärjestötapaamisessa puheenjohtaja **Veijo Virtanen** kertoi yleisölle vanhusneuvoston tehtävästä, roolista ja aikaansaannoksista. Puheenjohtaja esitteli, myös mitä aiheesta löytyy kaupungin kotisivuilta. Hän kertoi myös hyvinvointialueen vanhusneuvoston asioista kuten Pati-ehdotuksen etenemisestä ja Hämeenlinnan Liikenneturvallisuustyöryhmän 22.3.24 kokouksen sisällöstä.

Tilaisuuden teemana oli hyvinvoinnin ylläpitäminen ja vuoden 2023 hyvinvointikysely, jonka tuloksia ikäihmisten näkökulmasta esitteli kaupungin liikunta – ja hyvinvointipäällikkö **Jari Pekuri**. Lopuksi tehtiin ryhmätyöt otsikolla *Mikä kannustaa ja mahdollistaa ikäihmistä liikuntaan?* Ryhmätöistä tehtiin yhteenveto, joka toimitettiin Pekurille ja osallistujille.

Tilaisuuteen saapui yhteensä 20 osallistujaa, joista iso osa oli taustajärjestöjen edustajia. Ryhmätyön perusteella kaupungilta odotetaan liikunnanohjausta ja liikuntapaikkojen ylläpitoa ja niiden käytön mahdollistamista ikäihmisille, vähävaraisille ja liikuntarajoitteisille. Ryhmässä ideoitiin, mitä voi itse tehdä oman kuntonsa ylläpitämiseksi ja miten liikettä voi ylläpitää myös muualla kuin liikuntatiloissa, arjessa yhdessä toimimalla.